U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **O. R.**, zast. Mgr. Václavem Slukou, advokátem se sídlem Koněvova 1715/128, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2019, č. j. OAM-407/ZA-ZA11-VL16-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 1. 2021, č. j. 42 Az 1/2020 - 95,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci Mgr. Václavu Slukovi, advokátu se sídlem Koněvova 1715/128, Praha 3, se přiznává odměna za zastupování ve výši **13 600 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobcovu žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Ústí nad Labem shora uvedeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění shrnul skutkový stav věci, přičemž poukázal na to, že žalobce se obával návratu do země původu především kvůli svému otci, neboť otec jej urážel, bil a snažil se jej vyléčit z homosexuality. Uvedl, že jeho otec je nebezpečný člověk, pašerák cigaret a alkoholu, což doložil internetovými články. Otec z něj chtěl udělat „chlapa“, a proto měl jít po skončení školy k námořnictvu. Poukázal na to, že na Ukrajině si bohatí lidé dělají, co chtějí, a na policii se proto obrátit nemůže, neboť je zkorumpovaná. Krajský soud nesouhlasil s námitkou, podle které bylo napadené rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, neboť z tohoto rozhodnutí bylo zřejmé, které podklady měl žalovaný k dispozici, a také to, proč v případě žalobce neshledal žádný azylově relevantní důvod. K obavám žalobce ze strachu z pronásledování otcem uvedl, že ze zpráv o zemi původu plyne, že na Ukrajině existuje dostupný mechanismus ochrany práv před jednáním, kterému byl vystaven. Poukázal na skutečnost, že pronásledování otcem lze považovat za problém se soukromou osobou,

který bez přistoupení dalších skutečností nelze považovat za důvod pro udělení azylu. Připomněl, že žalobce se nepokusil nikdy dovolat se ochrany příslušných orgánů. Nesouhlasil ani s tím, že by mu měla být mezinárodní ochrana udělena z důvodu jeho sexuální orientace. Se žalovaným souhlasil i v tom, že nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany. Závěrem konstatoval, že situace, kdy žalovaný prezentoval fotografie z akce „šití roušek“, na nichž byl zachycen na sociálních sítích bez jeho předchozího souhlasu, je politováníhodná, avšak nezakládá důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Pro posouzení věci nebylo stěžejní ani to, že otec žalobce se pokusil ho vypátrat či mu vyhrožovat v azylovém řízení, neboť se stále jednalo o úkony soukromé osoby, jak bylo v rozsudku podrobně rozebráno.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítal, že soud nesprávně zhodnotil reálné poměry na Ukrajině, neboť poměry tam jsou i přes snahu o harmonizaci právního systému nadále tristní, a pochybil proto i při hodnocení reálného předpokladu stěžovatele domoci se ochrany v zemi původu. Poukázal na to, že jeho matka se údajně v zemi původu ukrývá, neboť má z jeho otce strach, a jeho otec měl ohrožovat i jeho otčíma.

[5] Poukázal i na to, že krajský soud nepřihlédl k jím předloženým důkazům, které mohly vést k rozhodnutí pro stěžovatele příznivějšímu. Je nutné zkoumat, zda mu v zemi původu nehrozí smrt nebo těžké ublížení na zdraví ze strany policistů pracujících pro jeho otce.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil na skutečnost, že stěžovatel se o svém otčímovi, kterému měl jeho otec ublížit, nikdy dříve nezmínil. Rovněž s jeho dřívější argumentací nesouhlasí ani jeho nové tvrzení, podle kterého se jeho matka ukrývá z obav před otcem; dříve uváděl, že jeho matka bydlí spolu s bratrem v Oděse, kde mají byt a daří se jim dobře. Ani zbylé námitky nebyly schopny prokázat údajné pochybení žalovaného. Nesouhlasil ani s námitkou nedostatečného posouzení doložených podkladů.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 s. ř. s.).

[8] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[9] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve tímto důvodem. Stěžovatel namítal, že krajský soud neprovedl v řízení důkazy a nezabýval se obsahem listin, které doložil z opatrnosti i ke kasační stížnosti. Ze spisu krajského soudu je zjevné, že stěžovatel podal dne 27. 9. 2019 žalobu, jejíž přílohou byla kopie napadeného rozhodnutí. Dne 27. 2. 2020 zaslal stěžovatel krajskému soudu repliku, jejímiž přílohami byly printscreeny komunikací s bývalým přítelem, s matkou a s neznámým číslem, plná moc pro Organizaci pro pomoc uprchlíkům, článek s názvem „*Šéf policie v Oděse je obviněn ze spojení s kriminálními skupinami*“, LGBT Ukrajina – analýza a odpověď Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra na žádost o přemístění stěžovatele. Dne 1. 4. 2020 zaslal stěžovatel soudu „*doplnění žaloby – nové skutečnosti*“, k nimž přiložil printscreeny facebookového příspěvku Správy uprchlických zařízení a příspěvku na oficiálních stránkách této organizace, printsreen článku na webu organizace HateFree a příspěvku uživatele Visegrádský jezdec; toto podání učinil v reakci na zveřejnění fotografií bez jeho souhlasu týkající se akce „šití roušek“. Zástupce stěžovatele při jednání přednesl žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení; před jednáním předložil soudu zprávu o psychickém stavu stěžovatele ze dne 21. 1. 2021. Rovněž uvedl, že se k věci dále nechce vyjadřovat a nemá žádné důkazní návrhy. Spolu s doplněním kasační stížnosti předložil stěžovatel „*svazek důkazů v ukrajinštině a ruštině*“, které měly být podle jeho tvrzení založeny i do soudního spisu, analýzu LGBT – Ukrajina a prinscreeny komunikace. Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí, že ze shrnutého obsahu spisu krajského soudu není zjevné, že by stěžovatel tyto dokumenty (svazek listin v ukrajinském a ruském jazyce) v průběhu řízení před krajským soudem předložil. Není to zřejmé ani z obsahu jednotlivých podání a jednotlivých vymezení předkládaných důkazů. Krajský soud správně vycházel ze všech doložených důkazů a přihlédl ke všem tvrzením stěžovatele, a to včetně těch, které stěžovatel uplatňoval v jednotlivých doplněních žaloby, což je z odůvodnění napadeného rozsudku zjevné. Napadený rozsudek v tomto ohledu odpovídá požadavkům na přezkoumatelnost plynoucím z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Krajský soud pro uvedené nepochybil.

[11] Stěžovatel zopakoval argumentaci týkající se jeho obav z návratu do země původu, a to zejména s ohledem na chování svého otce a jeho konexe (srov. k tomu odst. [2] tohoto usnesení).

[12] Nejvyšší správní soud se otázkou pronásledování ze strany soukromých osob zabýval ve své judikatuře opakovaně; na tuto judikaturu ostatně správně odkázal i krajský soud. Např. v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, uvedl, že „[*s*]*kutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu* (...) *tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny*.“ Z dalšího rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 - 44, pak vyplývá, že „[*n*]*eučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně*.“ Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel opustil zemi původu kvůli obavám ze svého otce, který jej měl ponižovat a nutit k tomu, aby se vzdal své sexuální orientace, a jinak ovlivňovat jeho život, a

z obav, že by mu mohl otec ublížit. Stěžovatel se nepokusil své problémy řešit v zemi původu a nebylo zjevné, že by státní orgány nebyly schopny a ochotny mu v jeho situaci pomoci (srov. k tomu obdobně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 229/2020 - 32). K posouzení situace na Ukrajině týkající se možnosti domoci se práv odkazuje zdejší soud rovněž na setrvalou judikaturu, podle které se v případě tohoto státu nejedná o zemi, v níž by příslušné orgány nebyly schopny či ochotny poskytovat účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty (usnesení ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 - 36, ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31, nebo ze dne 2. 7. 2020, č. j. 4 Azs 76/2020 - 35).

[13] K argumentům stěžovatele ohledně jeho sexuální orientace krajský soud správně odkázal na relevantní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, ze kterého je patrné, že „[*p*]*sychický nátlak pro příslušnost k sociální skupině homosexuálů by byl azylově relevantní, pouze byl-li by přičitatelný veřejné moci ve státě původu. (...)Veřejné moci nelze přičítat, pokud obyvatelstvo státu či jeho významná část má o určité otázce „mravnostní povahy" (tou je i náhled na to, zda je ze společenského hlediska přípustná homosexuální orientace) takové mínění, že se z pohledu standardů západních liberálních demokracií jeví jako netolerantní. Co by však veřejné moci bylo nutno zásadně přičítat, je, pokud by obyvatelstvu nebránila tuto netoleranci projevovat, tj. např. pokud by příslušníky homosexuálních minorit nebránila před zřetelným a bezprostředně hrozícím nebezpečím fyzického napadení, pokud by se nesnažila již proběhlá napadení, o nichž se dozvěděla, vyšetřovat a případně trestat a pokud by přiměřenými opatřeními nepředcházela projevům intolerance či je dokonce přímo nebo nepřímo rozdmýchávala*." Krajský soud v tomto ohledu správně poukázal i na zprávy o zemi původu, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, přičemž neshledal, že by při posuzování jakkoli pochybil.

[14] Pro shora uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné pochybení krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od shora citované judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[17] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 25. 2. 2021, č. j. 9 Azs 20/2021 - 26, stěžovateli zástupcem pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Václava Sluku, advokáta se sídlem Koněvova 1715/128, Praha 3. Ustanovenému zástupci přiznal odměnu za čtyři úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, doplnění kasační stížnosti, další dvě porady s klientem přesahující jednu hodinu) ve výši 3 100 Kč za jeden úkon [§ 11 odst. 1 písm. b), c) a d) ve spojení s § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen „advokátní tarif")], a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky. Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatele

nepřiznal požadované trojnásobné zvýšení odměny pro složitost věci a pro nutnost užití cizího jazyka. Zástupce sám poukázal na skutečnost, že ruský jazyk ovládá a má složenou státní jazykovou zkoušku z tohoto jazyka, a soud proto tyto úkony nepovažoval za mimořádně obtížné ve smyslu § 12 advokátního tarifu. Částka ve výši 13 600 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2021

JUDr. Radan Malík
předseda senátu